

visning, at dette og hint er urigtigt, og det andet rigtigt. Jeg var for en lille Maaned siden til Møde sammen med nogle af mine Vælgere. Jeg udviklede Forholdet, som det omtrent foreligger i Dag. Efter at jeg havde udviklet dette, udtalte de Gaardmænd, der vare til Stede, at de meget gerne saa, at de tre Lovforslag bleve gennemførte, men skulde vi have en Brændevinsskat tillige, som vilde komme til i særlig Grad at hvile paa Gaardmændene, hvor de have Husmænd og Arbejdere paa Kost, saa betakkede de sig for disse Love, fordi det var at give Stene for Brød. Naar det ærede Medlem for Slagelse forleden Dag udtalte, at hans særlige Mission paa Rigsdagen var at gennemføre en Toldlov til Gavn for den menige Mand, for de smaa i Samfundet, ja, saa er det en smuk Opgave, saa er det en smuk Gerning, naar den udføres saaledes, at den bliver til deres virkelige Gavn. Men naar han samtidig sagde, at de i allerheldigste Tilfælde kunne tjene 1½ Kr. om Aaret ved en saadan Skattereform, saa siger jeg: Er det virkelig en stor Opgave for en Mand at sætte sig at gennemføre en Reform, der kun giver dem 1½ Kr. om Aaret i allerheldigste Tilfælde — thi vi maa jo dog huske paa, at selv ved Forhandlingerne med den daværende Minister Lüttichau lykkedes det ikke Toldudvalget at komme til Enighed med ham, enten om Ristold eller Stenolietolden, som dog udgør 2 Millioner Kr. aarlig. Man kan derfor ikke sige, at man var bleven i det væsentlige enig med den daværende Minister, og der var desuden ogsaa andre Positioner. Det er altsaa under denne Forudsætning, at Arbejderne ude paa Landet ogsaa fik den Lettelse, at de kunde tjene 1½ Kr. om Aaret. Vi have oplevet saa mange Skuffelser, i hvert Fald i den Tid, jeg har siddet i Rigsdagen, har jeg oplevet mange Skuffelser og troet, navnlig fra først af, at dette og hint vilde blive gennemført, fordi jeg syntes, det var retfærdigt. Men jeg har lært, at man maa slaa noget af paa sine Forhaabninger: Jeg har hele Tiden som Medlem af Toldudvalget haft det Haab, at det vilde lykkes at gennemføre de to direkte Skattelove for sig, naar man ikke kunde blive enig om de to andre Love. Men jeg vil gerne som Medlem af Toldudvalget pointere, at jeg aldrig har udtalt det mindste om, at jeg vilde kompensere Nedgangen paa Toldloven med en Brændevinsskat. Jeg vil tilføje, at hvad der har givet Tanken om Brændevinsskatten nogen Part og vundet den nogen Sympati ude i Befolkningen, er den Tanke, som det ærede

Medlem for Slagelse allerede for 2 Aar siden kastede ud, at man kunde lave en Brændevinsskat paa den Maade, at Fabrikkanterne kom af med en Del af den Beskyttelse, de have, og som de allerede have udnyttet, saa at Forbrugerne ikke kom til at svare ret meget mere i Skat, end de gjorde i Forvejen. Og saa var det dog meget bedre, at disse Penge i Stedet for at gaa i Fabrikanternes Lomme, gik i Statskassen. Jeg sagde til mig selv, og jeg sagde det ogsaa til det ærede Medlem for Slagelse, kan jeg tydelig huske: Ja, hvis det forholder sig saa, at i hvert Fald en betydelig Del af det, hvorom der her er Tale, alene gaar i Fabrikanternes Lomme, saa er det en Revision, som er værd at tale om. Men er det nu saaledes? Det var det, man skulde have klaret. Nu har det vist sig, at Beskyttelsen ikke udnyttes i den Grad, som der har været Tale om. Jeg mener, at denne Udtalelse af det ærede Medlem for Slagelse har været meget bestikkende for Befolkningen, og det er paa dette Grundlag, at mange har tænkt sig en Brændevinsskat. Dette kunde man, og jeg ogsaa, gaa med til, dersom der kun var Tale om for en meget væsentlig Del at forlægge disse Indtægter, som gik til Fabrikkanterne, saa at de gik over til Statskassen. Ja, kunde man gennemføre noget saadant? Det er et andet Spørgsmaal. Jeg tror, at naar Befolkningen faar at vide, at det slet ikke er en saadan Brændevinsskat, der er Tale om, vil Ønsket om at faa Brændevinsskatten gennemført kølnes meget. Men saa er der en anden Ting, som min ærede Sidemand omtalte for et Øjeblik siden, og som jeg ogsaa har en Pligt til at se paa, og det er, at i sin Tid, da vi lavede Agrarforeningens Program — som jeg var med til at lave og underskrive som Medlem af Overbestyrelsen — stod der deri, at en Brændevinsskat skal bruges til sociale Reforme i Arbejdernes Interesser. Nu siger det ærede Medlem for Æbeltoft (Neergaard), at Agrarforeningen giver denne Tanke sin Tilslutning. Jeg har aldrig set, at Agrarforeningen som saadan har gjort dette. Jeg har aldrig set, at der er forandret en Tøddel i Agrarforeningens Program; maaske enkelte Medlemmer have udtalt noget saadant, men det er ikke Agrarforeningen. Jeg har tværtimod læst Udtalelser fra Agrarforeningens Præsident, der for saa vidt gaa i en anden Retning, som de antyde, at han i og for sig ikke sympatiserer med en Brændevinsskat, navnlig til Kompensation for Toldloven. Det er derfor ikke rigtigt, naar